

საქართველოს სოც.

საბჭ. რესაუგლიძე

გუბათა და გლეხთა მთავრობის

კარისტა და განკარგულებათა პრეზენტი

იუსტიციის სამინისტროს კომისარის გამოცემა

1929 წ. აგვისტოს 28

№ 16

ნებისმიერი

შინაგანი:

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და ხახალხო კომისართა
საბჭოს დადგენილებანი.

163. შრომის კანონდებულებათა დარღვევისათვის აღმინისტრატიული გადასახდელის და-
დების წესის თაობაზე გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წ. აპრილის 5-ის თარი-
ლისა და 28 წ.-ის დადგენილების გაუქმების შესახებ.

164. პროცესონალური და კოოპერატიული ორგანიზაციებისათვის გადასაცემი ზოგიერთი
ბეჭითალმანი და უპატრონი ქონების სახის განსაზღვრის შესახებ.

165. საქართველოს სსრ საარმიტრაჟო კომისიების დებულებისათვის მე-4¹ მუხლის დამა-
ტების შესახებ.

166. სისხლის სამართლის კოდექსის 85 მუხლის მე 2 ნაწილის შეცვლის შესახებ.

167. სათემო აღმასრულებელ კომიტეტების მიერ ტყის გაჩეზისა და განზრას წანახედის
საქმითა აღმინისტრატიული წესით განიხილეთ შესახებ.

168. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ახალი აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური
დაყოფის შესახებ.

169. საპატიო ადგილების აღმასრულებელი კომიტეტებისათვის კონტრაბანდისტების აღ-
მინისტრატიულ წესით განდევნის უფლების მნიჭების თაობაზე გამოცემული დადგენილების
გაუქმების შესახებ.

170. „სამხედრო სამსახურის ინვალიდთა და მათი ოჯახებისა, გარდაცვალებულ ან უგზო-
უპლიდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა ოჯახებისა, მუშათა და გლეხთა წითელ არმიაში გაწ-
ვიულ პირთა ოჯახებისა და აგრეთვე კონტრ-რევოლუციასთან ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობის
გამო შერმის უზრადაპირებულ პირთა ან ამავე პირობებში მარჩენალის დამარტი-
პირთა სახელმწიფო უზრუნველყოფის შესახებ“ გამოცემული დებულების შეცვლისა და დამატე-
ბის შესახებ.

171. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 71 მუხლის – „შენიშვნებითურთ–შეცელისა და სამოქალაქო სამართლის კოდექსისათვის 154 მუხლის შენიშვნისა და 156¹ და 156² მუხლების დამტების შესახებ.

172. სათამასუქო დებულების მე-2, 3 და 17 მუხლების შეცელის შესახებ.

173. „კუოპერატურული ორგანიზაციების მოქმედებაში ხელისუფლების ორგანოების უკანონო ჩარჩენით მიყენებული ზარალისათვის პასუხისმგებლობის თაობაზე“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. აგვისტოს 1-ს დადგენილებისათვის მე-5 მუხლის დამტების შესახებ.

174. სარეწაო კოოპერაციის დებულების მე-9 მუხლისათვის მე-2 შენიშვნის დამტების შესახებ.

175. ადგილობრივი ბიუჯეტებში შემოსავალ-გასავლის განაწილებისა და 1929-30 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტის შედგენისა და დამტკიცების წესის შესახებ.

176. საბრიანო მეცნიერობისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

177. სისხლის სამრთლის კოდექსის მე-15 მუხ. რედაქტირის შეცელის შესახებ.

178. სისხლის სამართლის კოდექსის 79 და 101 მუხლების შეცელისა, ამა კოდექსისათვის 58¹, დ 103¹ 103² და 103³ მუხლების დამტებისა და ამვევ კოდექსიდან 201 მუხლის ამოშლის შესახებ.

179. სსრკ-ის საბაზო კოდექსის სამოქმედოდ შემოლების გამო საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსში სათანადო ცვლილების შეტანის შესახებ.

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებანი.

180. მუსლიმანთა „მახერამის“ თეის დოკებში რელიგიური ხასიათის მსელელობისა, დემონსტრაციისა და სარწმუნოებრივი წესების საჯაროდ აღსრულების აქრძალვის შესახებ.

სახალხო კომისართა ხაბჭოს დადგენილებანი.

181. სახელმწიფო პირდაპირი გადასახადების ნაჩენის სალიკვიდაციო კომისიების მოწყობის შესახებ.

182. 1929 წელს პურეულის დამზადებისათვის რწმუნებულთა დანიშვნის შესახებ.

ცენტრალური კომისარატიული კომიტეტის და სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი

163. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც. ა. კ. დ ა ს. კ. ს.

შრომის კანონდებულებათა დარღვევისათვის აღმინისტრატიული გადასახდელის დადების წესის თაობაზე გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წ. აპრილის 5-ის თარიღისა და 28 პ-ის დადგენილების გაუქმების შესახებ.

„შრომის კანონმდებლობის დარღვევისთვის ბრძოლის ლონისძიებათა შესახებ“ გამოცემულ სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სა-

სახლხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. იანვრის 2-ს დადგენილების მე-9 მუხლის (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. მე-4 №-რი, მუხ. 31) თანახმად და თანახმად ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. პპრილის 18-ს თარიღისა და 126 №-რის დადგენილების მე-2 მუხლისა (ა/ქსფსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-8 №-რი, მუხ. 73), რომელი დადგენილებითაც გაუქმდებულია დადგენილება— „შრომის ინსპექტორების მიერ დამტკრავებლების პასუხისმგებაში მიცემის წესის შესახებ მუხა მოსამსახურეთა შრომის დაცუის მმინით გამოცემულ დადგენილებების აღუსრულებლობასთვის“, სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლიმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო იდგენენ:

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლიმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წ. პპრილის 5-ს თარიღისა და 28 №-რის დადგენილება „შრომის კანონდებულებათა დარღვევისათვის აღმინისტრატიული გადასახდელის დადების წესის შესახებ“ (კანონ. კრ. 1926 წ. № 2, მუხ. 51) გაუქმდებულ იქნეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლიმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ოლიმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ივლისის 2.
ტფილისი—სასახლე.

164. დ ა დ გ ვ ნ ი ლ ე ბ ა ც . ა . ქ . დ ა ს . ქ . ს .

პროფესიონალური და კოოპერატიული ორგანიზაციებისათვის გადა-
საცემი ზოგიერთი ბეითალმანი და უპატრონო ქონების სახის განსა-
ზღვრის შესახებ.

სსრ-ის ცენტრალური ოლიმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომი-
სართა საბჭოს 1928 წ. ნოემბრის 28-ს დადგენილების (სსრკ. კან. კრ. 1928 წ. 68 №-რი, მუხ. 624) მე-2 მუხ. თანახმად სრულიად საქართველოს ცენტრალური
ოლიმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო
ადგენენ:

ბეითალმანი და უპატრონო ქონებიდან პროფესიონალური ლიტერატურა
გადაიცემა პროფესიონალურ კაეშირთა განკარგულებაში, ხოლო ის საგნება, რა-
საც მნიშვნელობა აქვს სოფლის მეურნეობის წარმოებისათვის (სას.-სამ. მანქანა,
წამლეულობა და სხვა), კვების პროდუქტები და საფერავო ნაკრების გადაეცემა
სათანადო კოოპერატიულ ორგანიზაციის საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო

კომისარიატის სიით და იმ წესით, რაც დადგენილია კონფისკაციაშინილი, ბეი-თალმანი და უპატრიონო ქონების სათანადო სახალხო კომისარიატებისათვის გა-დასაცემად.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.
საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.
სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.
1929 წ. ივნისის 2.
ტურისი—სასახლე.

---

165. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც. ა. ქ. დ ა ს. ქ. ს.

საქართველოს სსრ საარბიტრაჟო კომისიების დებულებისათვის
მე-4¹ მუხლის დამატების შესახებ.

რადგანაც 1929 წლის თებერვლის 6-ს, საერთო-საქავშირო კანონმდებლო-ბის წესით, გამოიცა დებულება—სახელმწიფო საწარმოთა და შერეულ სააქციო საზოგადოებათა არაშემდლეობის შესახებ (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. მე-11 №-რი, მუხ. 99 და 100), სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კო-მიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღეცენ:

საქართველოს სსრ საარბიტრაჟო კომისიების დებულებას (კან. კრ. 1928 წ. მე-13 №-რი, მუხ. 126) დაემატოს მე-4¹ მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„მუხ. 4¹. აგრეთვე საარბიტრაჟო კომისიებს ექვემდებარება საქმეები რეს-პუბლიკანური და ადგილობრივი მნიშვნელობის სახელმწიფო საწარმოთა და ა/ქსესრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (საქართველოს სსრ-ში) სამართველოს რეგისტრაციაში გასატარებელ შერეულ სააქციო საზოგადოებათა არაშემძლეობის შესახებ“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.

1929 წ. ივნისის 2.
ტურისი—სასახლე.

---

166. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ. და ს.პ.ს.

სისხლის სამართლის კოდექსის 85 მუხლის მე-2 ნაწილის შეცვლის
შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგნილების მე 2 მუხლის წესით სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სისხლის სამართლის კოდექსის 85 მუხლის მე-2 ნაწილი შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„ხოლო, უკეთუ უკანონოდ მონაპოვარის ან მიყენებული ზიანის ლირებულება ხუთმეტ მანეთს არ აღემატება, იძულებით მუშაობას ოც დღედაღამედე ან ჯარიმას არა უმეტეს უკანონოდ მონაპოვარის ან ტყის მეურნეობისათვის მიყენებული ზიანის ღირებულებისა ერთი-სამაც, რაც დაფინანს უნდა იქნეს თემის აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ აღმინისტრატიულ წესით, კველა შემთხვევაში უკანონოდ მონაპოვარის ჩამორჩევით და უკანონოდ მოჭრილი, გატაცებული, განადგურებული ან დაზიანებული ტყის ერთმაგი ღირებულების გადახდევინებით მიწათმოქმედების სახალხო კომისარითატის შემოსავალში ჩასარიცხად“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლივილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოლდრია.

1929 წ. ივნისის 6.
ტფილისი—სასახლე.

167. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ. და ს.პ.ს.

სათემო აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ ტყის გაჩეხისა და განზრახი წანახედის საქმეთა აღმინისტრატიული წესით განხილვის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 85 მუხლის მე-2 ნაწილი და 195 მუხ. გათვალისწინებულ დარღვევათა საქმეები, ე. ი. ტყის გაჩე-

ხისა და განზრაბი წანახედის შესახებ, გამორიცხულ იქნეს იმ საქმეების განხილვის განსაკუთრებული წესიდან, რცე გათვალისწინებულია „სათემო აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ სისხლის სამართლის კოდექსის 102 მუხ. მე-2 ნაწილში და 202¹ მუხლში (1928 წ. რეთ. სისხ. სამ. კოდექ. 85 მუხ. მე-2 ნაწ. 195 მუხ.) აღნიშნულ დადგენილებათა დარღვევის გამო აღძრულ საქმეთა და იგრეოვე წანახედით და ტყის წესების დარღვევით მიყენებული, 15 მანეთზე არა უმეტესი, ზარალის გამო აღძრულ საქმეთა განხილვის წესის დებულებაში“ (საქართველოს სარ კან. კრ. 1927 წ. მე 3 №-რი, მუხ. 40).

2. ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნულ საქმეებს ტყის გაჩეხისა და განზრაბი წანახედის შესახებ სათემო აღმასრულებელი კომიტეტები განხილავენ საერთო აღმინისტრული წესით.

3. წინადადება მიეკუთ იუსტიციის სახალხო კომისარიატს ერთი თვის ვალაზე წარმოადგინოს პროექტი საქართველოს სარ მომქმედ კანონმდებლობაში შესატანი ცვლილებებისა, რაც გამომდინარეობს ამა დადგენილებიდან.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სარ სახალხო კომისართა საბჭებს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლივი შვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოლდრია.

1929 წ. ივლისის 6.

ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტი“ № 188 ში 1929 წ. აგვისტოს 17-ს.

168. დ ა დ გ ვ ე ნ ი ლ ე პ ა ც . პ . დ ა ს . ქ . ს .

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ახალი ადმინისტრატიულ დორიტორიალური დაყოფის შესახებ.

თანახმად სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეხუთე ყრილობის 1929 წ. აპრილის 13 ს დადგენილებისა-საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის დარიონების შესახებ—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სარ სახალხო კომისართა საბჭო დაგენერა:

1. მოხდეს საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის ახალი ადმინისტრატიულ-ტერიტორიალური დაყოფა აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური ერთეულების სამსაფეხურიანი სისტემის მიხედვით—ოლქებად, რაიონებად და სოფლის საბჭოს მიერ გაერთიანებულ აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალურ ერთეულებად.

2. მოწყოს შემდეგი ოლქები:

1) ტფილისის ოლქი ამ უამად არსებული ტფილისისა და ბორჩალოს მაზრების შედგენილობით და ცენტრით ტფილისში;

2) კახეთის ოლქი ამ უამად არსებული კახეთის მაზრის შედგენილობით ბით და ცენტრით სოფ. ვურჯაანში;

3) გორის ოლქი ამ უამად არსებული გორის მაზრის შედგენილობით და ცენტრით ქალ. გორში;

და 4) ქუთაისის ოლქი ამ უამად არსებული ქუთაისისა, შორაპნისა და რაჭა-ლეჩენის მაზრების შედგენილობით და ცენტრით ქ. ქუთაისში.

3. ახლად მოწყობალი ოლქები (მუხ. 2) და აგრეთვე ახალქალაქისა, ახალციხისა, ოზურგეთისა, სენაკისა და ზუგდიდის მაზრები დაიყოს სააღმინისტრო-ტომ-სამეცნიერო მმრით რაიონებად, ხოლო რაიონები-სოფლის აღმინისტრო-ტიულ-ტერიტორიალურ ერთეულებად.

რაიონებისა და სოფლის ერთეულების რაოდნენბაბასა, საზღვრებასა და ცენტრებს დააწესებენ ამა დადგენილების მე-5 მუხლის მე 2 ნაწილში იღნიშვნული ორგანოები—საქართველოს სსრ ახალი აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური დაყოფის განმახორციელებელი ცენტრალური კომისიის საერთო დირექტორების მიხედვით,—და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დადასტურების შემდეგ, დაამტკიცებს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი.

4. ამა დადგენილებით გათვალისწინებული მოწყობა ოლქებისა, რაიონებისა და სოფლის ერთეულებისა განხორციელებულ იქნეს 1929 წ. ოქტომბრის 1-დან.

აღნიშვნულ დროიდანვე გაუქმდებულ იქნეს ტუნილისისა, ბორჩალოსა, კახეთისა, გორისა, ქუთაისისა, შორაპნისა და რაჭა-ლეჩენის მაზრები და აგრეთვე ყველა არსებული სათემო საბჭო.

5. ამა დადგენილებით გათვალისწინებული ახალი აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური დაკოუის განსახორციელებლად მიეწყო: ცენტრალური კომისია—სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან და ტფილისისა, კახეთისა, გორისა და ქუთაისის საოლქო კომისიები, რომელთა შედგენილობასაც დაინიშნავს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი.

საოლქო კომისიებმა და აგრეთვე ახალციხისა, ახალქალაქისა, ოზურგეთისა, სენაკისა და ზუგდიდის აღმასრულებელმა კომიტეტებმა უნდა წარადგინონ, არა უგვიანეს 1929 წ. აგვისტოს 15-სა, ცენტრალურ კომისიაში ამა დადგენილებისა და ცენტრალური კომისიის საერთო დირექტივების საფუძვლებზე შედგენილი სათანადო ოლქებისა და მაზრების ახალი აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური დაყოფის პროექტები.

ცენტრალურმა კომისიამ, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მეშვეობით, უნდა წარადგინოს, არა უგვიანეს 1929 წ. სექტემბრის 1-სა, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში

საქართველოს სსრ ახალი აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური დაყოფის საერთო პროექტი.

6. წინადადება მიეცეს აფხაზეთის სსრ-ისა, აჭარისტანის ავტონომიური სსრ-ისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის წარუდგინონ, არა უკითხის 1929 წ. აგვისტოს 5-სა, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს თავიანთი მოსაზრებანი აა დადგენილებიდან გამომდინარე ცვლილებათა შესახებ, რაც შეტანილ უნდა იქნეს აღნიშვნული რესპუბლიკებისა და ოლქის მომზმედ აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალურ დაყოფის სისტემაში.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე ფ. ჩახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოლდრია.

1929 წ. ივლისის 11.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 164 №-ში 1929 წ. ივლისის 20-ს.

169. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც . ა . დ ა ს . ა . ს .

„სანაპირო ადგილების აღმასრულებელი კომიტეტებისათვის კონტრაბანდისტების/ აღმინისტრატიული წესით განდევნის უფლების მინიჭების თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების გაუქმების შესახებ.

სსრკ-ის საბაზო კოდექსის დამტკიცების შესახებ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. დეკემბრის 19-ს დადგენილების (სსრკ კნ. კრ. 1927 წ. 1-ლი №-რი, მუხ. 1) მე-7 მუხ. თანახმად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1928 წ. სექტემბრის 19-ს თარიღით გამოცემული დაუგენილება „სანაპირო ადგილების აღმასრულებელი კომიტეტებისათვის კონტრაბანდისტების აღმინის-

ტრატიული წესით განდევნის უფლების მინიჭების შესახებ (კან. კრ. 1928 წ. № 15, მუხ. 145) გაუქმდებულ იქნეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკარა.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოლდრა.

1929 წ. ივნისის 11.

ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნბულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 190 №-ში 1929 წ. აგვისტოს 20-ს.

170. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც. ა. რ. დ ა ს. პ. ს.

„სამხედრო სამსახურის ინვალიდთა და მათი ოჯახებისა, გარდაცვა-
ლებულ ან უგზო-უკვლოდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა ოჯახე-
ბისა, მუშათა და გლეხთა წითელ არმიაში გაწვეულ პირთა ოჯახე-
ბისა და აგრეთვე კონტრ-რევოლიუციასთან ბრძოლაში აქტიური მო-
ნაწილეობის გამო შრომის უნარდაკარგულ პირთა ან ამავე პირო-
ბებში მარჩენალის დამკარგველ პირთა სახელმწიფო უზრუნველყო-
ფის შესახებ“ გამოცემული დებულების შეცვლისა და დამატების
შესახებ.

იმ მიზნით, რათა სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წლის ცექ-
ტებრის 30-ის თარიღისა და 85 №-ის დადგენილებით (საქართველოს სსრ კან.
კრებ. 1927 წ. 9 №-რი, მუხ. 133) დამტკიცებული დებულება „სამხედრო სამ-
სახურის ინვალიდთა და მათი ოჯახებისა, მშში გარდაცვალებულ ან უგზო-
უკვლოდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა ოჯახებისა, მუშათა და გლეხთა წითელ
არმიაში გაწვეულ პირთა ოჯახებისა და აგრეთვე კონტრ-რევოლიუციასთან ბრძო-
ლაში აქტიური მონაწილეობის გამო შრომის უნარდაკარგულ პირთა ან ამავე
პირობებში მარჩენალის დამკარგველ პირთა სახელმწიფო უზრუნველყოფის შე-
სახებ“ საესხმით შეთანხმებულ იქნეს სსრ კავშირის ცენტრალურ აღმასრულე-
ბელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წლის დეკემბრის 31-ის
დადგენილებასთან „მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ნაწილების საკადრო
შედგენილობაში ნამდებილი სამხედრო სამსახურისათვის გაწვეულ მოქალაქეთა
ოჯახების უზრუნველყოფის შესახებ“ (სსრკ კან. კრებ. 1927 წ. 3 №-რი, მუხ.
30) — სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და
საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. „სამხედრო სამსახურის ინგალიდთა და მათი ოჯახებისა, ომში გარდა-
ცვალებულ ან უგზო-უკელოდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა ოჯახებისა, მუ-
შათა და გლეხთა წითელ არმიაში გაწვეულ პირთა ოჯახებისა და აგრეთვე
კონტრ-რევოლუციასთან ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობის გამო შრომის
უნარდაკარგულ პირთა ან ამავე პირობებში მარჩენალის დამკარგველ პირთა სა-
ხელმწიფო უხრუნველყოფის შესახებ“ გამოცემული დებულების სათაური მიღებულ
იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„დებულება სამხედრო სამსახურის ინგალიდებისა და მათი ოჯახებისა, გარ-
დაცვალებულ და უგზო-უკელოდ დაკარგულ სამხედრო მსახურთა ოჯახებისა, მუ-
შათა და გლეხთა წითელი არმიის ნაწილების საკადრო შედგენილობაში ნამდ-
ვილი სამხედრო სამსახურისათვის გაწვეულ პირთა ოჯახებისა და აგრეთვე კონტრ-
რევოლუციასთან ბრძოლაში აქტიური მონაწილეობის გამო შრომის უნარდა-
კარგულ პირთა ან ამავე პირობებში მარჩენალის დამკარგველ პირთა სახელმწიფო
უხრუნველყოფის შესახებ“.

2. ზემოაღნიშნული დებულების 1 მუხლის მე-2 შენიშვნა მიღებულ იქნეს
შემდეგი რედაქციით:

შენიშვნა. ამ მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პირთა ოჯახები
უზრნეველყაფილ უნდა იქნენ შემდეგ შეპონევაში: ა) უკეთუ ეს პირნი
გაწვეულ არიან ნამდვილ სამხედრო სამსახურისათვის მუშათა და გლეხ-
თა წითელი არმიის ნაწილის საკადრო შედგენილობაში და მათ აქვთ
მინიჭებული შეღავათი ოჯახური და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით
(სავალდებული სამხედრო სამსახურის 1928 წ. იგისტოს 28 კანონის 79
და 126 მუხ. სსრკ კან. კრ, 1928 წ. 51 №-რი, მუხ. 149); ბ) უკეთუ გაწ-
ვევის შემდეგ გაწვეულის ოჯახურ მდგომარეობაში მოხდა ისეთი ცვლი-
ლება, რაც შას უფლებას აძლევს მიღლის სავალდებულო სამხედრო სამსა-
ხურის კანონის 79 მუხ. გათვალისწინებული ერთ-ერთი შეღავათი“.

3. ზემოაღნიშნული დებულების მე-4 მუხლს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი
შინაარსის:

შენიშვნა. ოჯახის იმ წევრთა შედგენილობას, რომელიც უზრუნველ-
ყოფილ უნდა იქნენ ამა დებულების 1 მუხლის „დ“ პუნქტის თანახმად,
მიეკუთხებიან: ა) შეილები, ძმები და დები, რომელთაც ოქვესმეტი წელი
არ შესრულებიათ; ბ) შეილები, ძმები და დები, რომელნიც ინგალიდობის
მხრივ მიეწერებიან ინგალიდობის პირების სამი ჯგუფის ერთ-ერთ ჯგუფს,
უკეთუ მათ შრომის უნარი დაკარგეს თექვსმეტი წლის ასაკმდე; გ) შრო-
მის უნარმოკლებული მშობლები და მეუღლე, რომელნიც მიეწერებიან ან-
გალიდობის პირების სამი ჯგუფის ერთ-ერთ ჯგუფს; დ) ის პირნი, ამა
შენიშვნის „გ“ პუნქტში ჩამოთვლილ პირთაგან, ვისაც, თუმცა შრომის
უნარი არ დაკარგეს, მაგრამ თავის მხრუნველობაში იყვანილი ჰყავს გაწ-
ვეულის შეილები, ძმები და დები, რომელთაც რეა წელი არ შესრულებიათ“.

4. აღნიშნული დებულების მე-5 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:
„მუხ. 5. წინა მუხლში (4 მუხ.) აღნიშნული ოჯახის წევრები ამა დებულე-

ბის 1 მუხლის „ბ“, „გ“ და „ე“ პუნქტების თანახმად უზრუნველყოფილ უნდა
იქნენ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ მათ არა იქვთ საკმაო სახსარი არსებო-

ბისათვის და იმყოფებოდნენ მარჩენალის ხარჯზე მისი გარდაცვალების ან უგზო-შევლოდ დაკარგვის დადგენის დღეს; ამასთან შრომის უნარდაკარგული მშობლები, ძმები და დები სოციალურ უზრუნველყოფაზე მიიღებიან მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთ მათ არა ჰქონდეთ სხვა ნითესავი, რომელიც კანონით ვალდებულია არჩინოს ისინი და შეუძლიან კიდევ მათი არჩენა:

ხოლო იმ პირთა ოჯახის წევრები, რომელნიც აღნიშნულ არიან ამა დებულების 1 მუხლის „დ“ პუნქტში (4 მუხლის შენიშვნა), უზრუნველყოფილ უნდა იქნენ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთ ისინი ამ პირთა სამხედრო სამსახურში გაშვევის დღეს მათ არჩენაზე იმყოფებოდნენ“.

5. ზემოაღნიშნული დებულების მე-5 მუხლის შენიშვნა ამოიშალოს.

6. აღნიშნული დებულების მე-6 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:
„მუხ. 6. უზრუნველყოფაზე მიღების საკითხს გადასწყვეტენ საუწყებათა-შორისო კომისიები; ამ კომისიათა შედეგინილობას და აგრძელებ მათი დადგენი-ლებების განხორციელების წესს. ამ დადგენილებათა განსაჩიტრების წესს და პენსიისა და დაბამარების გაცემის წესს განსაზღვრავს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისა-რიატთან და სამხედრო და საზოგადო საქმეთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან (ა/კსაცსრ-ში) შეთანხმებით.“

შენიშვნა. იმ პირთა ოჯახის წევრებს, რომელნიც აღნიშნული არიან ამა დებულების 1-ლი მუხლის „დ“ პუნქტში და რომელნიც სოფლად ცხოვ-რობენ, დაბამარება მიეცემათ წინდაწინ საბიუჯეტო წლის ოუითეული კვარ-ტალისათვის“.

7. იმავე დებულების მე-8 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:
„მუხ. 8. საქქიმო შემაწმების წესსა და პირობებს იმის გამოსაზრეულად, თუ ამდენად აქვს დაკარგული შრომის უნარი ამა თუ იმ პირს, განსაზღვრავს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატი სოციალური უზრუნ-ველყოფის სახალხო კომისარიატთან და შრომის სახალხო კომისარიატთან შე-თანხმებით“.

8. აღნიშნული დებულების მე-9 მუხლს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი ში-ნაარსისა:

შენიშვნა. ამა მუხლის „გ“ პუნქტში გათვალისწინებული უზრუნველყოფა არ გავრცელდება დებულების 1 მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პირთა ოჯახის წევრზე“.

9. აღნიშნული დებულების მე-10 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რე-დაქციით:

„მუხ. 10. ინგალიდების პენსიის ნორმებს და აგრძელებ იმ პირთა კონტი-გენტს, რომელთაც უნდა მიეცეს პენსია სახელმწიფო უზრუნველყოფის წესით, ყოველი საბიუჯეტო წლისათვის განსაზღვრავს საქართველოს სსრ სახალხო კო-მისართა საბჭო სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის წარდგე-ნით, რ.საც ეს უკანასკნელი შეუთანხმებს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს.“

შენიშვნა. ამა დებულების 1 მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პირთა ოჯახის წევრებს ყოველთვიური ფულადი დახმარება მიეცემათ ა/კსტრ სახალხო კომისათა საბჭოს მიერ დადგენილი ნორმებით“.

10. აღნიშნული დებულების მე-11 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქტირით.

„მუხ. 11. ხარჯი, რაც საქირო იქნება ამა დებულების წესით დანიშნული პენიგებისა და დახმარების გასაცემად, დაიფარება სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსარით; ამასთანავე საერთო სახელმწიფო სახსარით დაიფარება მხოლოდ 25%, იმ ხარჯისა, რაც საქირო იქნება ომის ინვალიდებისა, მათი ოჯახებისა და ომში დაღუპულ პირთა ოჯახებისათვის დახმარების მისაცემად. სამოქალაქო ომის ინვალიდებისათვის და ამა დებულების 1 მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პირთა ოჯახის წევრებისათვის მისაცემი დახმარების ხარჯი. ამის გარდა, დაიფარება სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის იმ სპეციალური სახსარით, რაც შესდგება საეალდებულო სამხედრო სამსახურის კანონის 245 მუხლისა (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 51 №-რი, მუხ. 449) და სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისარითა საბჭოს მიერ ზურგის ლაშქარში ჩარიცხულ მოქალაქეთა სპეციალური სამხედრო გადასახადის შესახებ“ 1929 წლის აპრილის 10-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების (სსრკ კან. კრებ. 1929 წ. 28 №-რი, მუხ. 252) მე-6 მუხლის საფუძველზე“.

11. იმავე დებულების მე-12 მუხლი მიღებულ იქნეს შეწლევი რედაქტირით:

„მუხ. 12. ინვალიდობის ხარისხს, რომლის დროსაც საპენის უზრუნველყოფა დაინიშნება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც პენისა ენიშნებათ ამა დებულების 1 მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პირთა ოჯახებს (მე-4 მუხლის შენიშვნა)-და აგრეთვე უზრუნველყოფის პირობებსა და სახეს განსაზღვრავს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი, სათანადო უწყებებთან შეთანხმებით, და დაამტკიცებს სახალხო კომისართა საბჭო“.

12. იმავე დებულების მე-13 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქტირით:

„მუხ. 13. სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატს ეკისრება განსაზღვროს ინვალიდებისა და მათი ოჯახების წევრთა ქონებრივი მდგომარეობის აღნუსხვის პირობები და წესი; ამასთანავე, უკეთუ აღმოჩნდება, რომ აღნიშნულ პირთ შოკინებათ რაიმე შემისავალი ან საშვარი, ეს გარემოება მიიღება მხედველობაში პენისის დანიშნის დროს და ამის მიხედვით ოჯახის წევრს შეიძლება შეუჩერდეს პენისის მიცემა ან ის სრულიად ჩამოერთებას“.

13. მე-15 მუხლის „ა“ და „ბ“ პუნქტები მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქტირით:

„ა“) სწავლება და ხელახლა სწავლება სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის მიერ ინვალიდებისათვის დაარსებულ პროფესიონალურ-ტექნიკურ სკოლებში; „ბ“) სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის მიერ ინვალიდთა საშრომთ შენაერთების მოწყობა განსაკუთრებული დებულების საფუძველზე“.

14. აღნიშნული დებულების მე-18 მუხლს დაემატოს 1-ლი და მე-2 შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

შენიშვნა. 1. ამა დებულების 1 მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პირთა ოჯახის წევრებს ყოველვაური ფულადი დახმარება მიეცემათ მათი ქონებრივი მდგომარეობის მიუხედავად მთილი იმ დროის განმავლობაში, როცა გაწვეული იძულება განვიწყეტელ სამსახურში მუშათა და გლეხთა წითელი არშიის ნაწილის საქადრო შედეგნილობაში და ამის გარდა, ორი თვის განმავლობაში დღიდან გრძელვადიან შევებულებაში დათხოვნისა. ამავე ვადით უზრუნველსაყოფა პირი მოთავსდება სოციალური უზრუნველყოფისა, ჯანმრთელი დაცვისა და სახალხო განათლების ორგანიზაციებში.

„შენიშვნა 2. უკეთ ამა დებულების 1 მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნული პირი გაიქცევა წითელი არშიის რიგებიდან (დეზერტირობა), მისი ოჯახი და პარტნერების ამა დებულებით გათვალისწინებულ უზრუნველყოფას“.

15. იმავე დებულების მე-20 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი ჩედაციით:
„მუხ. 20. ინსტრუქციას ამა დებულების შესაფარდებლად გამოსცემს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი უინანსთა სახალხო კომისარიატთან, განთლების სახალხო კომისარიატთან, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან და სამხედრო და საზოგადო საქმეთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულთან ა/ქსფსრ-ში) შეთანხმებით.“

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლივილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოლდრია.

1929 წ. ივნისის 11.

ტფილისის—საახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 191 №-ში 1929 წ. აგვისტოს 21.

171. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც . ა . კ . დ ა ს . პ . ს .

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 71 მუხლის-შენიშვნებითურთ-
შეცვლისა და სამოქალაქო სამართლის კოდექსისათვის 154 მუხლის
შენიშვნისა და 156¹ და 156² მუხლების დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სეიის 1924 წ. მარტის 10-ს თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხ. წესისამებრ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს აღგენენ:

I. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 71 მუხლი-შენიშვნებითურთ შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„71. მიწების სააღნავოდ გაცემის ხელშეკრულება დაიდება კონპერატივთა შენართობაზე ან სხვა იურიდიულ პირთან და აკრეთვე ცალკე მოქალაქესთან. ხელშეკრულებას დასდებს, როდესაც ქალაქის მიწა გაიცემა—კომუნალური განყოფილება, ხოლო, როდესაც ქალაქის გარე მდებარე მიწა გაიცემა—საადგილმამულო და სხვა ადგილობრივი ორგანო, რომელიც განაგებს სათანადო მიწებს. ხელშეკრულება დაიდება ვადით 65 წლამდე-ქვის (აგურის) და რეინა-ბეტონის შენობისა, 60 წლამდე-შერეული შენობისათვის და 50 წლამდე-ხის შენობისათვის.

კერძო პირებს-ფიზიკურსა და იურიდიულ-მიწები მიეცემათ დიდი საცხოვრებელი სახლების ასაშენებლად; ან სახლების მინიმალურ რაოდენობას განსაზღვრავს საქართველოს სსრ სახალხო კომისარათა საბჭო; მიწები გაიცემა ვადით: 80 წლამდე-ქვის (აგურის), რეინა-ბეტონისა და შერეული შენობისათვის და 60 წლამდე—ხის შენობისათვის.

უკეთუ მიწა გაიცემა მუშათა ბინების ასაშენებლად, აღნაგობის უფლების ხელშეკრულება უზრა დაიდება პირეულ აბზაცში აღნიშნული უკიდურესი ვადით.

ხოლო, უკეთუ არსებული შენობები აღნაგობის ხელშეკრულებით გაიცემა აღსაზღვრნად, დასამთავრებლად, დასაშენებლად, მისაშენებლად ან გადასაეთებლად მუშათა ბინებისათვის (მუხ. 84), აღნაგობის უფლებას ხელშეკრულება დადებულ უნდა იქნეს ვადით არა ნაკლებ ამა მუხლში აღნიშნული (პირეულ აბზაცში) უკიდურესი ვადის ორი მესამედისა.

მუშათა და საერთო-სამოქალაქო საბინაო-სამშენებლო კონპერატიულ ამხანაგობათ მიწები შენობის ასაგებად, იღსადგენად ან დასამთავრებლად მიეცემათ, მათი სურვილისამებრ, ან ვადით აღნაგობის ხელშეკრულებისამებრ, ან უვადო სარგებლობისათვის. უვადო სარგებლობრისათვის მიცუმულ მიწებზე აგებული შენობები ეკუთხინის ამ ამხანაგობათ კონპერატიული საკუთრების უფლების საფუძველზე. უკეთუ შენობა მოისპო, მიწის უვადო სარგებლობის უფლება შენარჩუნებულ იქნება იმ პირობით, რომ აგებულ იქნეს ახალი შენობა არა უგვიანეს სამი წლის ვადისა წინანდელი შენობის მოსპობის დღიდნ.

შენიშვნა 1. აღნაგობის უფლების ხელშეკრულება შეიძლება გავრცელებულ იქნეს მიწის ისეთ ნაკვეთზე, რომელიც პირდაპირ არ არის დანიშნული შენობისათვის, ხოლო ხელს უშე�ის მას მეურნეობრივად.

შენიშვნა 2. მუშათა საბინაო-სამშენებლო კონპერატიული ამხანაგობის მოთხოვნით ადგილ აბრივი აღმასრულებელი კომიტეტი მოვალეა ამ ამხანაგობასთან დადებული აღნაგობის უფლების ხელშეკრულება შესკვალოს ხელშეკრულებად მიწის ნაკვეთის უვადო სარგებლობისათვის მიცუმის შესახებ. ასეთი ხელშეკრულების დადების დღიდან აღნიშნულ ნაკვეთზე აგებული შენობა ითვლება მუშათა საბინაო-სამშენებლო კონპერატიული აძხანაგობის საკუთრებად კონპერატიული საკუთრების უფლების საფუძველზე.

უკეთუ აღნაგობის უფლება დაგირავებულია, ხელშეკრულების გადასინჯვა შეიძლება მხოლოდ მოგირავნის თანხმობით“.

II. სამოქალაქო სამართლის კოდექსს დაემატოს 154 მუხლის შენიშვნა და 156¹ და 156² მუხლები შემდეგი შინაგასა:

შენიშვნა 154 მუხლას. საბინაო-საიჯარო კომიტეტიული ამხანაგო-

ბისაფიცი შენობის მიერავების მინიჭალური ვადა განისაზღვრება 9 წლით.

ადგილობრივ საბჭოს შეუძლიან გაატიყოს იჯარის ვადა 24 წლამდე, უკე-
თუ იჯარით გაცემულ სახლს ისეთი კაპიტალური რემონტი სტილდება, რომ-
ლის ხარჯიც სახლის ლირუბულების 15% -ზე ნაკლები არ არის.

მუხ. 156¹. მუნიციპალურ სახლებში, მათ შორის საბინაო-საიჯარო კომი-
ტეტამულ ამხანაგობათა მეურ იჯარით აღებულ სახლებშიაც, მშრომელთ უფ-
ლება აქვთ გაუცემალონ ერთმანეთს საცხოვრებელი სადგომები ერთიდამიავე ქა-
ლაქისა და მისი მიდამოების ფარგლებში; ხოლო, უკეთ ბინების გაცელა საჭი-
რო სახელმწიფო დაწესებულებათა და საწარმოთა მომზადების შორის, მათი
მუშაობის ადგილის შეცვლის გამო, ერთ ქალაქში მდებარე ბინა შეიძლება გა-
ცვლილ იქნეს მეორე ქალაქში მდებარე ბინაზე. საცხოვრებელი სადგომების გა-
ცვლა დროზე უნდა ეცნობოს სახლის სამოურაოს.

მრეწველობისა და ტრანსპორტის საწარმოთა კუთხით სახლებში საცხო-
ვრებელი სადგომების გაცელა-გამოცვლა შეიძლება მხოლოდ საწარმოს აღმინის-
ტრანსპორტის თანხმობით“.

მუხ. 156². მრეწველობისა და ტრანსპორტის სახლებში, აგრეთვე სპეც-
იალური სამანერო ფონდის სახლებში, რომლებიც ადგილობრივი საბჭოების
უშუალო ექსპლოატაციაშია, საცხოვრებელი სადგომი შეიძლება გაქირავებულ
იქნეს განსაზღვრული ვადით. ქირავნობის ვადის გასელის შემდეგ დამჯირავებე-
ლი, რა კატეგორიისაც უნდა იყოს იგი, შეიძლება გამოსახლებულ იქნეს სასა-
მართლოს წესით“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომასრუ-

ლებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომასრუ-

ლებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ივლისის 11.

ტფილისი—სასახლე.

განვითარებულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 191 №-ზი 1929 წ. აგვისტოს 21.

172. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც . ა . კ . დ ა ს . ტ . ს .

სათამასუქო დებულების მე-2, 3 და 17 მუხლების შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომასრულებელი კომიტეტი და სა-
ქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სათამაბასუქო დებულების მე-2, 3 და 17 მუხლები მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

შენიშვნა 1. ყოველი ისეთი შესწორება თამასუქის ტექსტისა, რაც მის შინაარს შეცვლის, ცალკე უნდა აღინიშვნოს თამასუქის გამცემის ხელმონაწერის წინ. თამასუქში აღნიშვნული თანხის შესწორება არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება. უკეთუ თამასუქის გამცემს არ შეუძლიან (წერა-კითხვის უკოდინაგრობისა, ავადმყოფობისა თუ სიბრძმავის გამო და სხვ.) თამასუქშე პირადად ხელისმომწერა, შეიძლება მის მაგირ, მისივე თხოვნით, სხვა პირმა მოაწეროს ხელი, რაც დამოწმებულ უნდა იქნეს სანოტარო ორგანოს ან სახალხო მოსამართლის მიერ.

შენიშვნა 2. თამასუქის დაწერის გასაადვილებლად ამასთანავე დართულია თომასუქისა და გადაცემის წარწერის სანიმუშო ფორმები“.

„შუბ. ვ. ფულის გადახდა ისეთი თამასუქით, რომლის თანხაც აღნიშნულია სახელმწიფო ბანკის საბანკო ბილეთებით – ჩერვონცებით, შეიძლება ამ ბილეთებით ან, უკეთ თამასუქის პატრონი თანხმა იქნება, მანეთებით. საზღვარგარედ უცხოეთის ვალიუტით ჭარბერილი და სსრ კავშირის ფარგლებში გადასხდელი თამასუქის თანხა, აგრეთვე სსრ კავშირის ფარგლებში დაწერილი და საზღვარგარედ გადასახდელი თამასუქის თანხა, იმ შემთხვევაში, უკეთ თამასუქი გასანალდებლად სსრ კავშირის ფარგლებში იქნა წარდგენილი, გამოიანგარიშება მანეთობით ოფიციალური კურსის მიხედვით“.

„მუხ. 17. შეპირებული თამასუქი, რათა მას თამასუქის ძალა არ დაეკარგოს, აუკილებლად უნდა შეიცავდეს: 1) თამასუქის შედგენის ადგილისა და დროის (წელიწადი, თვე და რიცხვი) აღნიშვნას; 2) გასაცემი ვალდებულების სახელშოდებას—სიტყვა—თამასუქს“ იმავე ენაზე, რა ენაზედაც თვით ვალდებულებაა დაწერილი; 3) თამასუქის თანხის გადამხდელის (ტრასატის) სახელშიდებას; 4) წინადადებას გადამხდელის მიმართ—გადაიხადოს ფული თამასუქით; 5) იმ პირის სახელშიდებას, ვისაც ფული უნდა გადაეხადოს, (თამასუქის პირველ შემძებნს); 6) გადასახდელ თანხას, რაც სიტყვით დაიწერება და მანეთებით ან სახელმწიფო ბანკის საბანკო ბილეთებით—ჩერვონცებით აღინიშნება; 7) გადახდის ვადას; 8) გადახდის ადგილის ან გადამხდელის საცხოვრებელი ადგილის აღნიშვნას; 9) თამასუქის გამცემის (ტრასატის) ხელმონაწერს.

შენიშვნა. თამასუქის პატრონს შეუძლიან თავისი თავი დანიშნოს თამასუქის პირველ შემძენად; მასვე შეუძლიან თავისი თავი გადამზღვდელადც დანიშნოს“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ორგანიზაცია-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ორგანიზაცია-
რულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოლრია.

1929 წ. ივნისის 21.
ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 192 №-ში 1929 წ. აგვისტოს 22.

173. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც . ა . კ . დ ა ს . კ . ს .

„კომპერატიული ორგანიზაციების მოქმედებაში ხელისუფლების ორგანოების უკანონო ჩარეცით მიუყენებული ზარალისათვის პასუხისმგებლობის თაობაზე“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური ორგანიზაციების კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. აგვისტოს 1-ს დადგენილებისათვის მე-5 მუხლის დამატების შესახებ.

რათა მოსპობილ იქნეს ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების ჩარეცა საერთოდ — კომპერატიულ ორგანიზაციათა და კერძოდ — სახელფონ-სამეურნეო საკრედიტო კომპერატიულ ამხანაგობათა ოპტიმისტიულ მოქმედებაში (წინადადება სესხის გადახდის ვადის გადადებისა, თამასუქების საპროცესტოდ წარდგენის აქტალის შესახებ და სხვ.), რაც დღემდე გრძელდება, სრულიად საქართველოს ცენტრალური ორგანიზაციების კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღვრცენ:

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ორგანიზაციების კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. აგვისტოს 1-ს დადგენილებას „ხელისუფლების ორგანოების პასუხისმგებლობის შესახებ კომპერატიული ორგანიზაციების მოქმედებაში მათი უკანონო ჩარეცით მიუყენებული ზარალისათვის“ (კან. კრ. 1928 წ. მე-15 №-ზი, მუხ. 138) დაემატოს მე-5 მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„მუხ. 5. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე თანამდებობის პირი პასუხს ავებს სისხლის სამართლის წესით, როგორც ხელისუფლების გადამეტებისათვის, სისხლის სამართლის კოდექსის 115 მუხლის თანახმად“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მრადგილე გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.

1929 წ. ივნისის 11.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 191 №-ში 1929 წ. აგვისტოს 21.

174. დადგენილება ც.პ.კ. და ს.პ.ს.

სარეწაო კოოპერაციის დეპულების მე-9 მუხლისათვის მე-2
შენიშვნის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. სარეწაო კოოპერაციის დეპულების მე-9 მუხლს დაემატოს მე-2 შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა. 2. სარეწაო-საკრედიტო კოოპერატიული ორგანიზაცია სასამართლო ბაჟისა და სხვა სასამართლო გამოსალების და ხარჯისა, ავრეთვე ადგილობრივ გადასახად გამოსალების გადახდის სფეროში ეთანაბრება სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფ სახელმწიფო დაწესებულებას“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მრადგილე გ. მგალობლიშვილი

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.

1929 წ. ივნისის 11.
ტფილის.—სასახლე.

175. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც . ა . ქ . დ ა ს . ქ . ს .

ადგილობრივ ბიუჯეტებზე შემოსავალ-გასავლის განაწილებისა და 1929-30 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტის შედგენისა და დამტკიცების წესის შესახებ.

საქართველოს სსრ ახალ აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალურ დაყოფასთან დაკავშირდით, რაც განხორციელებულ უნდა იქნეს 1929 წ. ოქტომბრის 1-დან, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

I.

დამყარებულ იქნეს 1929-30 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტების შედგენისა და დამტკიცების შემდევი წესი და ოლქებისა (მაზრებისა), რაიონებისა, სოფლის აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური ერთეულებისა და ქალაქების ბიუჯეტებს შორის ხარჯები და საშემოსავლო წყაროები განაწილებულ იქნეს ქვემო-აღნიშნულ საფუძვლებზე:

1. 1929-30 წელს შედგენილ უნდა იქნეს ოლქებისა (ხოლო სადაც ოლქი არ მოეწყობა — მაზრისა), რაიონებისა (აფხაზეთის სსრ-ში, ავარისტანის ავტ. სსრ ში და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში — რაიონების შესაფერი ერთეულებისა), სოფლებისა და ქალაქების დამოუკიდებელი ადგილობრივი ბუჯეტები.

შენიშვნა. უკეთე სასოფლო საბჭოს მიერ გაერთიანებულ აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალურ ერთეულს არ ექნება საქართვის ეკონომიკური ბაზა დამოუკიდებელი სასოფლო ბიუჯეტის უდევიცეტოდ ან ამასთან დაახლოებით შესადგენად, — იგი შეათვენს შემოსავალ-გასავლის ხარჯთაღრიცხვას, რაც ნაწილი იქნება სარაიონ ბიუჯეტისა და რაც შესრულებულ უნდა იქნეს სათანადო სარაიონ აღმასრულებელი კომიტეტის მეშვეობით.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული ადგილობრივი ბიუჯეტები აგებულ უნდა იქნეს შემდეგ საფუძვლებზე:

ა) ოლქის (ხოლო სადაც ოლქი არ მოეწყობა — მაზრის) ბიუჯეტის დანიშნულებაა იმ დაწესებულებათა და ონისძიებათა ხარჯების დაფარვა, რომელიც მომსახურეობას უწევენ რამდენსამერ რაიონს ან რომელთაც აქვთ საოლქო (სამაზრო) მნიშვნელობა: ამასთანავე, საოლქო ბიუჯეტი უნდა აწესრიგებდეს უპირატესად ქვემდგომი აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური ერთეულების ბიუჯეტებს;

ბ) რაიონის ბიუჯეტის დანიშნულებაა სარაიონო და სასოფელთაშორისო მნიშვნელობის მქონე დაწესებულებათა შენახვა და ონისძიებათა განხორციელება; განსაკუთრებულ შემთხვევაში სარაიონო ბიუჯეტი' შეიძლება დაეკისროს აგრძელება სარაიონთაშორისო მიმშენელობის ონისძიებათა განხორციელებისათვის საჭირო ხარჯები, უკეთე ეს გამართლებულ იქნება უკეთესი აღმინისტრი-რებითა ან მეურნეობრივი სარგებლიანობით;

ბ) საოლქო და შტატგარეშე ქალაქის ბიუჯეტები და სოფლის ბიუჯეტი ძირითადი აფგილობრივი ბიუჯეტებია და მათი დანიშნულებაა იმ დაწესებულებათა და ღანსიძებათა ხარჯების დაუკავა, რომელნიც მომსახურებას უწევენ სათანადო ქალაქისა და სოფლის საბჭოს მიერ გაერთიანებული რამდენიმე დასახლებული ადგილის ტერიტორიას.

შენიშვნა. იმ სოფელ ადგილას, საღაც, ამა დაღენილების I-ლი მუხლის შენიშვნის თანახმად, სოფლის საბჭოს დამოუკიდებელი ბიუჯეტი არა აქვს, ძირითად ბიუჯეტად ითვლება სარაიონო ბიუჯეტი.

3. ადგილობრივი სახსარისათვის დაკისრებული ხარჯების დასაფარავად ადგილობრივ ორგანოებს მიეკუთვნება ოლქის ფარგლებში კინოით გათვალისწინებული ყველა ადგილობრივი მნიშვნელობის საშემოსავლო წყარო, რაც განაწილებულ უნდა იქნეს ცალკეულ დამოუკიდებელ ადგილობრივ ბიუჯეტებს შორის შემდეგნაირად:

ა) არასაგადასახადო ადგილობრივი შემოსავლის სფეროში: ადგილობრივი მნიშვნელობის საწარმოთა, მუნიციპალინიჩებულ შენობათა, საადგილმამულო და სხვა ქონებათა შემოსავალი დანაწილდება საოლქო (სამაზრო), სარაიონო (აფხაზეთის სსრ-ში, ავარიისტანის ავტ. სსრ-ში და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში—რაიონების შესაფერი ერთეულებისა) სასოფლო და საქალაქო ბიუჯეტებს შორის ტერიტორიალური დანიშნულების მიხედვით; სასოფლო ბიუჯეტს მიეკუთვნება სასოფლო საბჭოს მიერ გაერთიანებულ ტერიტორიაზე არსებული ყველა ობიექტის (სოფლის წისქვილი, სასაქლაო, ბორაინი, საადგილმამულო ქონება, საბაზრო ადგილი და სხვ.) საშემოსავლო წყარო; რაიონის ფარგლებში შტატგარეშე ქალაქსა და რაიონს შორის არასაგადასახადო საშემოსავლო წყაროების დანაწილება მოხდება ამ დაღენილებაში აღნიშნულ საფუძვლებზე;

ბ) სახელმწიფო არასაგადასახადო შემოსავლის ანარიცხების სფეროში: სახელმწიფო არასაგადასახადო შემოსავლის (სამოვრებისა, ტეებისა და სხვ. შემოსავალი) ყველა ინარიცხი შევა მთლად საოლქო ბიუჯეტში საოლქო და სარაიონთაშორისო მნიშვნელობის დაწესებულებათა და საწირმოთა ხარჯების დასაფარავად; ხოლო, უკეთ საჭიროება იქნება (როდესაც გასაუქმებელი მაზრის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ხარჯები არ შეიძლება დაეკისროს დეფიციტიან სარაიონო ბიუჯეტს) აღნიშნული ანარიცხები გამოიყენება აგრეთვე საოლქო მოწესრიგების ფონდის შესაბმელად;

გ) ადგილობრივი საგადასახადო შემოსავლის სფეროში: რკინის გზებით და წყალსავალი გზებით შემოზღული და გაზიდული ტვირთის ადგილობრივი სატონნო გადასახადის მთლიანი შემოსავალი, -გარდა იმ სატონნო გადასახადისა, რაც საზღვარგარედ გასატან შავეგვაზე და საესპორტო ნავთის პროდუქტებზე შემოვა, —შედის მთლად, კინონით დაწესებული 75 %-ის რაოდენობით, საოლქო ბიუჯეტში და დაიხარჯება მარტოოლენ საგზაო მშენებლობაზე, ხოლო დანაწენი 25 % მიიქცევ რესპუბლიკანურ სავათო ფონდში; მერქნის ადგილობრივი გადასახადი შედის მთლად საოლქო ბიუჯეტში; დანარჩენი ადგილობრივი გადასახადი და გამოსალები შედის მთლად იმ აღმინისტრადიულ-ტერიტორიალური ერთეულის ბიუჯეტში, რომლის ტერიტორიაზედაც დასაბეგრი მოიქმია;

(3) სახელმწიფო გადასახადებისა და მათი ზედნართების ანარიცხების სფეროში: ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ანარიცხი არანაკლებ, ვიდრე კანონით დაწესებული რაოდენობით (40%) შედის ძირითად (სოფლის) ბიუჯეტში; ამასთანავე, უკეთუ ეს ბიუჯეტი დეფიციტიანია და თანაც სათანადო ტერიტორიაზე შემოსახულებად ნავარაუდევი ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის თანხა უმნიშვნელოა, სოფლის ბიუჯეტის შეიძლება მიეკუთვნოს მთლიად ამ გადასახადის შემოსახულის 62% , რაც კანონით გათვალისწინებულია ადგილობრივ სახსარში გადასარიცხად; სარაიონო ბიუჯეტში, ზემოაღნიშნული შემთხვევის გამოკლებით, შედის სათანადო რაიონის ტერიტორიაზე შეკრეფილი ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ანარიცხის მთელი დანარჩენი თანხა (22% -მდე); ხოლო იმ რაიონში, სადაც სასოფლო საბჭოს არა აქვს უფლება დამოუკლებელი ბიუჯეტი იქნიოს კანონით გათვალისწინებული ანარიცხები აღნიშნული გადასახადისა შეიდის სარაიონო ბიუჯეტში-სრულიდ (62%); ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ანარიცხის სალქო ბიუჯეტში გადადება შეიძლება დადგენილ იქნეს იმ შემთხვევაში, როდესაც დაბალანსებულია ქვემდგომი ადმინისტრატიულ ტერიტორიალური ერთეულების ბიუჯეტები ისეთი თანხებით, რაც უხრუნველყოფს ამ ბიუჯეტების ნორმალურ ზრდას მთლიანად, როდესაც საოლქო ბიუჯეტი ფუნქციონალურია (დატვირთულობა კულტურულ და სამეურნეო დაწესებულებათა ოპერატორული ხაზებით, როგონაც საოლქო ბიუჯეტი, ადგილობრივი პირობების გამო, არ შეიძლება განთავისუფლებულ იქნეს) და როდესაც ყოვლად შეუძლებელია საოლქო ბიუჯეტის უფლეფიციტოდ დაბალნები; ოლქის ტერიტორიაზე შემოსალი სარწყაო გადასახადის ანარიცხები და შემოსახულის გადასახადის ზედნართები განაწილდება ცალკეულ აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალურ ერთეულებს შორის მათი ეკონომიკური ძალოვნების ნიშნების მიხედვით, ხოლო იმ პრობით, რომ თვითეულ დამოუკლებელ ადგილობრივ ბიუჯეტს მიეცეს არანაკლებ სათანადო აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური ერთეულის ტერიტორიაზე შეკრეფილი გადასახადის ანარიცხები და ზედნართების საერთო თანხის 25% -სა; სახელმწიფო სამონადირეო გამოსალების ანარიცხები მთლიად საოლქო ბიუჯეტში შედის;

(4) ადგილობრივი დაწესებულებების მიერ გადახდევინებული შემოსახელი და გამოსალები შედის იმ ადგილობრივი ბიუჯეტის საშემოსახლო ნაწილში, რომელშიაც გატარებულია ამ გამოსალებისა და შემოსახლის გადამხდევინებელი დაწესებულებების შესანახი ხარჯები.

შენიშვნა. სახელმწიფო გადასახადთა და გამოსალებთა ის პროცენტული ანარიცხები და ზედნართები, რაც დაწესებულია თვითეული აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური ერთეულისათვის მისი ბიუჯეტით, არ შეიძლება შეიცვალოს ბიუჯეტის აღსრულების წესით.

4. საოლქო ბიუჯეტში შეიძლება, შეიქმნას, ადგილობრივი ფანანსების დებულებით გათვალისწინებული სათუდებულებისა და წესისამებრ და აგრეთვე განსაკუთრებული საკანონმდებლო აქტების თანახმად, საოლქო მოწესრიგების ფონდი და სპეციალური დანიშნულების ფონდები.

5. საქალაქო და სასოფლო ბიუჯეტებს,—რომელიც დაბალანსებულ ინქება მათვის მიუთვნებული საშემოსავლო წყაროების საფუძველზე და რომელიც დაითარება საქალაქო და სასოფლო საბჭოებისათვის დაკისრულებული ყველა საგა-ლდებულო ხარჯი, —განიხილავენ და დაადასტურებენ სათანადო საქალაქო და სა-სოფლო საბჭოები.

სარაიონო ბიუჯეტს, რომელიც შეიცავს რაიონში შემავალი სასოფლო სა-ბჭოებისა და შტატგარეშე ქალაქების საბჭოების ჯუმლობითი ბიუჯეტს და რო-მელიც დაბალანსებულ იქნება იმავე წესით, განიხილავს და დაადასტურებს სა-ბჭოთა სარაიონო ყრილობა ან სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის პლენური.

დაბალანსებულ საოლქო ბიუჯეტს (ხოლო სადაც იღები არ მოეწყობა — სა-შახრო ბიუჯეტს), —რომელიც შეიცავს სარაიონი ჯუმლობითი ბიუჯეტებსა და საოლქო (სამაზრო) ქალაქის ბიუჯეტს, განიხილავს და დაამტკიცებს საბჭოთა საოლქო (სამაზრო) ყრილობა ან საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტე-ტის პლენური.

ათხაზეთის სსრ-ისა, აქარისტანის აეტ. სსრ-ისა და სამხრეთ-ოსეთის აე-ტონომიური ოლქის ადგილობრივ ჯუმლობითი ბიუჯეტებს დაამტკიცებენ აღ-ნიშნული რესპუბლიკებისა და ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-ტების კუთვნილებისმებრ.

საქართველოს სსრ საერთო ადგილობრივ ჯუმლობითი ბიუჯეტს საბოლოოდ დაამტკიცებს სრულიდ საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი.

ა. ყველა ზემოაღნიშნული ორგანო ქვემდგომი აღმინისტრატიულ-ტერი-ტორიულ უზრი ერთეულის ჯუმლობითი ბიუჯეტის დადასტურებისა თუ დამტკი-ცების დროს განიხილავს ამ ბიუჯეტს როგორც იმ თვალსაზრისით, თუ რამდე-ნად შეესაბამება ივი მ-იქმედ კანონითებულებებსა და ხელისუფლების ზემდგომ ორგანოთა დადგენილებებსა, დირექტორებსა და საკონტროლო ციფრებს, ისე არსებითად; თანაც შეიტანს ბიუჯეტში, თუ საჭირო იქნება, სათანადო დაამტე-ბასა და ცვლილებას მიხან შეწონილობის მიხედვით ან ბიუჯეტის საშემოსავლო და საგასავლო ნაწილების სრული დაბალანსებისათვის.

7. ვიდრე განხ არ ყოფილდებოდეს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართო საბ-ჭოს 1929 წ. ივნისის 11-ს დადგენილებით გათვალისწინებული საქართველოს სსრ ახალი აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური დაყოფა, ადგილობრივ ბიუჯე-ტების შედგენა დაეკისრება: საოლქო ბიუჯეტებისა — ახალი აღმინისტრატიულ ტერიტორიალური დაყოფის განმახორციელებელ საოლქო კომისიებს, ხოლო სა-რაიონო და სასოფლო ბიუჯეტებისა — იმ სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტებსა და სათემო საბჭოებს, რომელიც მოქმედობენ მოსაწყობი რაიონებისა და სასო-ფლო საბჭოს მიერ გაერთიანებული აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური ერთე-ულების ტერიტორიაზე — კუთვნილებისამებრ.

ახლად მოსაწყობი სასოფლო საბჭოებისათვის ამა დადგენილების 1-ლი მუხ-ლის შენიშვნაში აღნიშნული წესის შეფარდების საკითხს გადასწყვეტს ახალი აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური — დაყოფის განმახარციელებელი სათანადო

საოლქო კომისია ან სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტი და დაამტკიცებს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი.

ვიდრე ახალი დარჩიონება განხორციელდებოდეს საკითხს აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალურ ერთეულებს შორის ხარჯებისა და შემოსავლის განწილებისას (მათ ჩისა) და რიონის ფარგლებში გადასწყვეტენ ზემოაღნიშნული ორგანოები—კუთხიოლებისამებრ.

იმ საწარმოთა, შენობათა, საადგილმამზულო და სხვა ქრებათა სიებს რაც, ტერიტორიალური მნიშვნელობის მიხედვით, მიუთვნინდულ უნდა იქნეს თვითეული აღმინისტრატიულ-ტერიტორიალური ერთეულისათვის ლექისა თუ. მათრის ფარგლებში,—დაადგენს საბორჯეტო წლის დასწყისში საოლქო კომისია ან სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტი—კუთხიოლებისამებრ.

ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადიან და სახელმწიფო საშემოსავლო და სარეწომ გადასახადებიან აღგალობრივ ძირითად ბიუჯეტებში გადასარიცხო პროცენტების საკითხს, ვიდრე ხელისუფლების სარაიონო ორგანოები მოწყობოდეს, გადასწყვეტს, ამა დადგენილების მე-3 მუხლის „დ“ პუნქტით გათვალისწინებულ ფარგლებში, ის სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტი, რომელიც მოქმედობს მოსაწყობი რაიონის ტერიტორიაზე.

შენიშვნა. უკეთ ამა დადგენილების მე-3 მუხლის „დ“ პუნქტში გათვალისწინებული განსაკუთრებული წესისამებრ განსაზღვრულია ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადიან საოლქო ბიუჯეტში ანარიცხის პროცენტის გადადება, საკითხი სასოფლო ბიუჯეტში ამ გადასახადის ანარიცხის პროცენტის გადადებისა კანონით გათვალისწინებულზე (40%), მეტი რაოდენობით შეიძლება გადასწყვეტოს მხოლოდ საოლქო კომისიაში.

II.

მიენდოს ფინანსთა სახალხო კომისარიატს:

ა) გამოსცეს ორი კეირის ვადაზე სათანადო ორგანოების სა ელმძღვანელოდ ინსტრუქცია ამა დადგენილების შესაფარდებლად; ინსტრუქციით გათვალისწინებულ უნდა იქნეს 1929-30 წ. აღგალობრივი ბიუჯეტების შედგენისა და განხილვის ვადები და წესი;

ბ) შეიმუშაოს და წარადგინოს, არა უვევინეს 1929 წ. ნოემბრის 1-სა, საქართველოს სსრ საქანონმდებლო ორგანოებში საქართველოს სსრ აღგილობრივი ფუნდაციების დებულების პროექტი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-

რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველო სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-

რულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრია.

1929 წ. ივნისის 11.

ტფილის—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 164 №-ში 1929 წ. ივნისის 20-ს.

176. დადგენილება ც.პ.კ. და ს.ქ.ს.

საბინაო მეურნეობისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

„საბინაო პოლიტიკის თაობაზე“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. იანვრის 4-ს დადგენილებისა (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. მე 6 №-რი, მუხ. 49) და ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/ქსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ნოემბრის 19-ს დადგენილების თანახმად (ა/ქსტსრ კან. კრებ. 1928 წ. 21 №-რი, მუხ. 252) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. წინადადება მიეცეს აღვილობრივ საბჭოებს, 1929-30 საბოუჯეტო წლიდან დაწყებული, გაითვალისწინონ ხოლმე იმ ქალაქებისა და ქალაქის ტიპის დასახლებული აღვილობის აღვილობრივ ბიუჯეტებში, რომელნიც მწვავე საბინაო კრიზის განიცილა, მაქსიმალური და წლიდან-წლამდე გასაღილებელი ასიგნები მუშათა საბინაო მშენებლობისათვის.

2. დაევალოს აღვილობრივ საბჭოებს მოაწესრივონ:

ა) ქალაქებისა და ქალაქის ტიპის დასახლებული აღვილების დაგეგმვის საქმე, რომელიც დაკავშირებული უნდა იქნეს მშენებლობის საჭიროებასთან და იმ სტკიურ საბინაო მშენებლობის მოწესრიგების აუცილებლობასთან, რაც აძნევებს ქალაქებისა და ქალაქის ტიპის დასახლებული აღვილების გეგმაშეწონილ ზრდას და იშვავეს უნაყოფო ხარჯებს მათი კეთილმოწყობისათვის;

ბ) იმ კაპიტალების შექმნის საქმე, რაც დანიშნულია კომუნიკაციების დაწყების დაფინანსებისათვის მუშებით დასახლებულ ახლად მოწყობილ აღვილებში;

გ) საცხოვრებელი ფონდის გაფართოების საქმე ზემოსართულების დადგმითა და გარეთუბნების დასახლებული აღვილების უფრო მეტად გამზენებით საგარეოუბნი მიმოსვლის გაუმჯობესების საფუძველზე;

დ) კომუნალური კეთილმოწყობის ღონისძიებათა საბინაო მშენებლობასთან ჟეთანხების საქმე;

ე) საერთო-საცხოვრებელი სახლების აგების საქმე როგორც იმ მუშებისათვის, რომელნიც ერთ აღვილს მუდმივ არა მკვიდრაბენ (მშენებელნი, დამტკიცითველნი და სხვ.), ისე ხელმარტო მუშებისათვის.

3. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ეკონომიკურ საბჭოსთან არსებულ სამშენებლო-სატექნიკო კომიტეტს მოაწესრიგოს მეაღნაგეთა კატეგორიისათვის საბინაო მშენებლობის ერთეულების გადიდებისა და კონცენტრაციის საკითხები.

4. აღიარებულ იქნეს საჭირო მუშათა ინდივიდუალური საბინაო მშენებლობის საკითხების მოწესრიგება, რისთვისაც წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ კომუნიკაციების გაითვალისწინება და მშენებლობის დაკრედიტება თავისი საქართველო სახსარიდან.

5. დაევალოს აღგილობრივ საბჭოებს მათ უშუალო ექსპლოატაციაში ქონებული ბინები და ოთახები გააქირაონ ხოლმე კერძო დამტკიჩავებლებთან ხელშეკრულების დადგების საფუძველზე; ამ ხელშეკრულებით ზედმიწევნით გათვალისწინებულ უნდა იქნეს მდგმურების მოვალეობა ბინების წესიერად მოვლა-შენახვისა, ხოლო სამანევრო ფონდის სახლების ბინებისა და ოთახების მიმართ, აგრეთვე განსაზღვრული ვადა ქრისტიანობისა.

6. წინადაღება მიეცეს აღგილობრივ საბჭოებსა და საბინაო კონკერაციის კავშირს მოახდინონ სახლების ხარჯების ბრუჯეტის მტკიცე დანორმება ბინების ექსპლოატაციისა და ამორტიზაციის ხარჯების რაოდენობის ზედმიწევნობამდე გამორჩევებისა და უნავოფო ხარჯების ლიკვიდაციის საფუძველზე.

7. წინადაღება მიეცეს საბინაო კონკერაციის კავშირს მოახდინოს სუსტალოვან საიჯარო-საბინაო ამხანაგობათა გაღილება სახლების საექსპლოატაციო-ხარჯების შემცირების მიზნით.

8. უფლება მიეცეს საქალაქო საბჭოებს ვალდებულებულ სიჯარო-საბინაო კონკერატიული ამხანაგობანი, უკეთ მათ მიერ იჯარით აღებულ სახლებში მათი წევრები საცხოვრებელი სივრცით დაქმაყოფილებულ არიან არა ნაკლებ უწევ-ბული ქალაქებათვის დაწესებული საშუალო ფაქტოური ნორმისა, განთავისუფლებული ბინები და ოთახები მიაქირაონ მრეწველობისა და ტრანსპორტის იმ მუშებს, რომელთაც ბინა ესაქიროებათ და რომელიც ამა თუ იმ ამხანაგობის წევრებად არ ირიცხებიან; იმასთანავე, საქალაქო საბჭოებს, საბინაო-კონკერატიულ კავშირთან ერთად, უფლება აქვთ განსახლერონ იმ პირთა კატეგორიია, რომელიც ჩასახლებულ უნდა იქნენ, და აგრეთვე წესი და რიგობა ჩასახლებისა.

შემიზნა: სამეცნიერო დარგში მომუშავეთ შეენარჩუნებათ თვით-შემციროების უფლება და სხვა უშულება საცხოვრებელ სივრცეზე, რაც მათ მინიჭებული აქვთ მომქმედი კანონმდებლობით.

9. ბინების გაცვლა-გამოცვლის გასაადვილებლად იმ შემთხვევაში, როდე-საც ეს კანონით შეიძლება, და საცხოვრებელი სადგომების მოსახებნად დაევა-ლოს აღგილობრივ საბჭოებს მოაწყონ ქალაქებში საშუალო საბინაო ბიუროები.

10. ალიარებულ იქნეს, რომ საქიროა დაკრედიტების გეგმებში, დაწეუ-ბული 1929-30 წლიდან, გადიდეს საბინაო კონკერაციის ხეედრითი წონა მშენებლობაში და მისი წილი ბინების ასაშენებლად გადადებულ სახელმწიფო კრე-დიტებში, თუმთ კონკერაციის საბათო სასასარის ზრდისათვის შეფარდებით; აგრე-თვე დაევალოს საქართველოს სსრ კომუნალურ ბანქს, საკრედიტო გეგმის შედ-გნების დროს, მხედველობაში მიიღოს, რომ საქიროა გადადებულ იქნეს საქართ-ველოს საბინაო კონკერაციის კავშირის მიწნობრივი დაკრედიტება დაგენილი ლიმიტების ფარგლებში — თავისი პერიფერიებისათვის საშენი მასალის მიწოდების განსავითარებლად.

11. წინადაღება მიეცეს შრომის სახალხო კომისარიატსა და აღგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტებს — საზოგადოებრივ სამუშაოთა კრედიტების გამოყენების დროს ნაწილი ამ კრედიტებისა მოახმარონ მიწის ნაკვეთების დაგეგმვას და კეთილმოწყობისა და ახალი საბინაო მშენებლობის მომზადებისათვის საქირო სხვა სამუშაოებს.

12. წინადაღება მიეცეს ფინანსთა და შრომის სახალხო კომისარიატებსა და სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს თვალყური ადეკვატონ, კუთვნილებისა-მებრ, ამა დადგენილების სათანადო მუხლებში ჩამოთვლილ ღონისძიებათა გან-ხორციელებას.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლი შვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ივნისის 11.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 192 №-ში 1929 წ. აგვისტოს 22.

177. დ ა დ გ ვ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც . ა . ც . დ ა ს . ა . ც .

სისხლის სამართლის კოდექსის მე-15 მუხ. რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კ. მიტეტის მე-2 სესიის მიერ 1924 წლის მარტის 10 თარიღით და
77 №-ით გამოცემული დადგენილების მე-2 მუხ. წესისამებრ (კინ. კრ. 1924 წ.
№ 1, მუხ. 7), სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომი-
ტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენებ:

1. სისხლის სამართლის კოდექსის მე-15 მუხ. შეიცვალოს შემდეგნაირად:
„მუხ. 15. სისხლის სამართლის წესით დეკნა არ შეიძლება:

ა) უკეთ იმ დანაშაულის ჩადენიდან, რისთვისაც სასამართლოს შეუძლიან
გადასწუვიტოს თავისუფლების აღკვეთა ხუთ წელზე მეტი ხნით, ხოლო არა უმე-
ტეს ხუთი წლისა, განვლო ხუთმა წელმა;

ბ) უკეთ იმ დანაშაულის ჩადენიდან, რისთვისაც სასამართლოს შეუძლიან
გადასწუვიტოს თავისუფლების აღკვეთა ერთ წლამდე ან კანონში გათვალისწი-
ნებულია თავისუფლების აღკვეთაზე უფრო მსუბუქი სოციალური დაცვის ღო-
ნისძიება, გარდა იმ დანაშაულისა, რაც ჩამოთვლილია ამა მუხლის „დ“ პუნქტში,
განვლო სამშა წელმა;

დ) სისხლის სამართლის კოდექსის 91.155 მუხ., 156 მუხ. 1 ნაწ., 158 მუხ.
1 ნაწ., 174, 175 და 176 მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის,
შეეთუ დანაშაულის ჩადენიდან განვლო ერთმა წელმა.

ხანდაზმულიბა შეფარდებულ უნდა იქნეს, უკეთუ სათანადო ვაღის განმავლობაში ჩადენილი დანაშაულის შესახებ არაეითარი საქმე არ წარმოქმულა. ხანდაზმულობის დენა შეწყვება, უკეთუ დაზიანებულ ხანდაზმულობის სათანადო ვაღის განმავლობაში ჩაიდენს სხვა იმგვარსაც ან იმზე არა ნაკლებ მძიმე დანაშაულს, ანდა დაემალება გამოძიებას და სამართალს. ხანდაზმულობის დენა ასეთ შემთხვევებში დაიწყება მეორე დანაშაულის ჩადენის დღიდან ან შეჩერებელი საქმის განახლების დღიდან.

გამამტუცნებელი განაჩენი სისრულეში სულაც არ მოიყვანება, უკეთუ იგი აღსრულებულ არ იქნა ათი წლის განმავლობაში მისი გამოტანის დღიდან".

2. სისხლის სამართლის კოდექსის მ. 15 მუხ. 1, 2 და 3 შენიშვნები ძალაში დარჩეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ოფიციალის 11.
ტფილისა—სახალხო.

178. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც. ა. კ. დ ა ს. პ. ს.

სისხლის სამართლის კოდექსის 79 და 101 მუხლების შეცვლისა, ამა კოდექსისათვის 58¹⁷ბ, 103¹, 103² და 103³ მუხლების დამატებისა და ამავე კოდექსიდან 201 მუხლის ამოშლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეორე მოწვევის ცენტრალური აღმას-რულებელი კომიტეტის მე 2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების (კან. კრ. 1924 წ. 1 №-რი, მუხ. 7) მე-2 მუხლის წესისამებრ და სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სატრანსპორტო დანაშაულობასთან ბრძოლის გაძლიერებისათვის საქირო ღონისძიებათა შესახებ“ 1929 წლის მარტის 13-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. № 21, მუხ. 182) საფუძველზე—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

I.

საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 79 და 101 მუხ. შეიცვლოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 79. გაუტროთხილებლობით დაზიანება მთაერობის ან საერთო სარგებლობის ელექტროსაფენისა, უკეთუ ამ დაზიანებას შეეძლო შეეწყვიტა ან შეეჩერებინა მისი მოქმედება, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას სამ თვემდე ან ჯარიმას სამას განეთამდე

“ უკეთ გაუტორთხილებლიბით დაზიანებამ გამოიწვია შეჩერება ან შეწ-
ყვეტა ლეგქტრისალენის მუქმეობისა და უკეთ ამასთანავე ეს დაზიანება შე-
დეგი იყო გამაფრთხილებელი წესების შეგნებულად დარღვევისა—თავისუფლე-
ბის აღვეთას ერთ წლამდე ”.

„მუხ. 101. ნაცენტურელის კაპიტანის მიერ დახმარების აღმოჩენლობა იმ პირთამდების, რომელიც იჯუცებიან ზღვაზე ან სხვა წყალსავალ გზაზე, უკეთ ამ დახმარების აღმოჩენა შეიძლებოდა ისე, რომ ეს ნაცენტურელი, ეკიპაჟი და მგზავრები სერიოზულ საურთხეში არ ჩაიარდნილიყვნენ—გამოიწვევს თავისუფლების აღვეთის ერთ წლამთა.

ნავჭურჭლის კაპიტანის მიერ ღონისძიების მიუღებლობა მის ნავჭურჭლო-
თან დაჯახებული ნავჭურჭლის გადას ჩენენად, უკეთუ ამ დახმარების აღმოჩენა
შეიძლებოდა ისე, რომ მისი ნავჭურჭლი, ეკაპაკი და მზაზურები სერიოზულ
საფრთხეში არ ჩაერცილიყენა—თავისუფლების ღლევთას ერთ წლამდე”.

三

სისხლის სამართლის კოდექსს დაემატოს 58¹⁷პ, 103¹ 103² და 103³ მუხ-
ლები შემუღები შინაარსისა:

„შესრულებული ლოგისტიკაში და ახტერული ქონების კონფიდენციალურობით.“
„მუშა 1031. ხელფასი, წყალსავალი გზით და საპარავო გზით მიმოსვლის
წესრიგისა და უშაშროების დაცვის წესების შეუსრულებლობა ან დარღვევა,
უკეთ იგი აღმინასტრუატიული წესით არ იღებება, გამოიწვევს

ոճշլցնելու միջամտեած յրու վկամքու ան լազարումը և սամաս մաղթամուղ”.

„მუკ. 103². გზათა სახალხო კომისარიატისა და მისი ორგანოების მიერ მიმოსვლის წესრიგისა და უშიშროების დაცვისათვის, ტრანსპორტის ქონების დაცვისათვის, ტრანსპორტის უკანონოდ გამოყენების წინასწარ აღდგენისა და აღკეთისათვის და აგრეთვე სასანიტარო და ხანძრის საწინააღმდეგო ღონისძიებათა განხორციელებისათვის გამოცემულ სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევა, სკეთუ ამას მძიმე შედევი მოჰყვა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლის შემდეგ ან ჯარიმას სამი გონის მანიურით

„მუ. 103³. დაბრლევა პორტის წყლების გარეშე კანონით ან სათანადო ორგანოების განკარგულებით დადგენილი წესებისა ზღვაზე ნაცენტრულობით დაჯახების აცენისა და საზღვაო წყალქვეშა კაბელის დაცვის ონისმიერათა შესახებ და სხვა წესებისა, როთაც მოწესრიგებულია საზღვაო ნაონობა, უკეთ ეს დარ-

ღვევა არ წარმოადგენს დამნაშავის თანამდებობრივ (სამსახურებრივ) დანაშაულს,
გამოიწვევს

ჯარიმას სამას მანეთამდე.

ხოლო, უკეთუ ამ დარღვევას მძიმე შედეგი მოჰყვა—

თავისუფლების ილკვეთას სამ წლამდე ან ჯარიმას სამი ათას მანეთამდე.

III.

სისხლის სამართლის კოდექსის 201 მუხლი ამოიშალოს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმისა-

რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაქაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოაღგილე გ. მგალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-

რულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ივნისის 11.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 192 №-ში 1929 წ. აგვისტოს 22.

179. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.პ.პ. და ს.პ.ს.

სსრკ-ის საბაჟო კოდექსის სამოქმედოდ შემოღების გამო საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსში სი სათანადო ცვლილების შეტანის შესახებ.

სრულიად საქართველოს მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924. წ. მარტის 10 თარილისა და 77 ნომრის დადგენილების წესისამებრ (კან. კრ. 1924 წ. № 1. მუხ. 7) და სსრკ საბაჟო კოდექსის დამტკიცების შესახებ გმობუმული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. დეკემბრის 19-ს დადგენილების (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 1-ლი №-რი, მუხ. 1-ლი) მე-7 მუხ. თანახმად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღვრცნა.

1. საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის (1928 წ. რედ.) 58²³ მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 58²⁴. კვალიფიციური კონტრაბანდა (სსრ კავშირის საბაჟოს კოდექსის 166 მუხ სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 1-ლი №-რი, მუხ. 2) საბაჟოს სამართველოს მიერ საქანლის კონფისიაციისა და ჯარიმის დადების გარდა, გათვალისწინების თვით უმაღლეს ლონისძიებამდეც-დახვრეტიდან და კონფისიაციით“.

თავისუფლების აღვეთას არა ნაკლებ ერთი წლისა, მთელი ქონების ან ქონების ნაწილის კონფისიაციით და სასტიკი იზოლიაციით, ხოლო განსაკუთრებით დამამიმებელ გარემოებაში—სოციალური დაცვის ლონისძიება აიწევს თვით უმაღლეს ლონისძიებამდეც-დახვრეტიდან და კონფისიაციით“.

2. საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 58²⁴ მუხ. დანართი „კომიტეტის კონტრაბანდა“ და იმავე კოდექსის 83 მუხ. გაუქმდა იქნეს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
სრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. გ. შეალობლიშვილი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
სრულებელი კომიტეტის მდიგანი ხ. თოლდრია.

1929 წ. ივნისის 11.

ტფილისი—სასახლე.

ცენტრალური პრეზიდენტი პოზიციის დადგენი- ლებაზე.

180. დადგენილება ც. ა. კ.

მუსლიმანთა „მაჰმედამი“ს თვის დღეებში რელიგიური ხასიათის მსვლელობისა, დემონსტრაციისა და სარწმუნოებრივი წესების საჯა-
როდ აღსრულების აკრძალვის შესახებ.

მუსლიმანთა „მაჰმედამი“ს თვის დღეებში საზოგადოებრივი წესიერების და-
რღვევის თავიდან ასაცილებლად—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
რულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. აკრძალულ იქნეს მუსლიმანთა „მაჰმედამი“ს თვის პირველ დღეებში, რაც
მიმდინარე 1929 წლ. ივნისის 8-18 მოდის, ყველგვარი რელიგიური ხასიათის მსვლელობა, დემონსტრაცია და, საერთოდ, ამა თუ იმ წესის საჯარო აღსრუ-
ლება (სარწმუნოებრივი ცერემონია, „შახსეი-ვახსეიჭ“ და სხვ.) სამლოცველო სა-
ხლების (მეჩეთის) გარეშე.

2. აკრძალულ იქნეს ყველგან, სამლოცველო სახლების (მეჩეთის) ტერიტო-
რიის გამოუნახულისაუ, ისეთი წესის შესრულება, რაც თეოიურებასა და გეემას
იწვევს, როგორიც არის: თავის დასერტა, ჯაჭვით ცემა და სხვ.

3. აკრძალულ იქნეს კურძო სახლებში „თეკიჭე“სა და სხვა შეკრებულო-
ბის გამართვა.

4. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე პასუხს აგებს აღმინი-
სტრატიული წესით—მას გადასახდელად დაედება იძულებითი მუშაობა გადით ერთ
თვემდე ან ფულადა ჯარიმა 100 მანეთამდე; ამ გადასახდელს გადასწყვეტენ აუ-
მასრულებელი კომიტეტების აღმინისტრატიული განყოფილებების უფროსნი ან
მილიციის უფროსნი „საერთო დადგენილებათა გამცემისა და ამ დად-
გენილებათა დარღვევისათვის აღმინისტრატიული გადასახდელის დადების“ დე-

ბულების წესისამებრ, უკეთუ დამნაშავრს მიერ ჩადენილი ქმედობა არ იწვევს პასუხისმგებლობას სისტემის სამართლის წესით.

5. მეთვალყურეობა ამა დადგენილების განხორციელებისათვის დაეკისროს: ქალაქიდ და ქალაქის ტაძის დასახლებულ ადგილებში-მილიციის ორგანოებს. ხოლო სოფლად-სათემო აღმასრულებელ კომიტეტებს.

6. დადგენილება ესე სამოქმედ ად ჭრებოდებულ იქნეს ტელეგრაფით.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას- რულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგიერ ვ. ს ტურუა.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას- რულებელი კომიტეტის მდივნის მაგიერ შ. მათიკაშვილი.

1929 წ. ივნისის 5.
ტფილისი—სასახლე.

სახალხო კომისართა საგზოს დადგენილები

181. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. ქ. ს.

სახელმწიფო პირდაპირი გადასახადების ნარჩენის სალიკვიდაციო კო-
მისიების მოწყობის შესახებ.

რათა სახელმწიფო პირდაპირი გადასახადების შემოსვლა და კერძა პირე-
ბზე და სახელმწიფო და კომპერატურულ ორგანიზაციებზე დარჩენილი გადასა-
ხადების (ნარჩენის) ლიკვიდაცია წარმატებით სწარმოებდეს - საქართველოს სსრ
სახალხო კომისართა საბჭო აღდგნას:

1. მოწყობის საქართველოს უცალი მაზრაში, ქალ. ტვილისის გამოქლებით,
სახელმწიფო პირდაპირი გადასახადების ნარჩენის სალიკვიდაციო ქიმისა შემ-
დეგი შედგენილობით: თავმჯდომარე-სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის თავ-
მჯდომარე, მისი მოადგილე - საფინანსო განყოფილების გამგე და წევრები: აღმა-
სრულებელი კომიტეტის სააღმინისტროციო განყოფილება გამგე, ხოლო სადაც
ეს განყოფილება არ არსებობს, მილიციის უფროსი, და პირდაპირ გადასახადთა
ინსპექტორი.

2. დაეკისროს საფინანსო განყოფილების გამგეს წარუდგინოს ყოველკვირა
აღნიშნულ კომისიას ანგარიში გადასახადებისა და ხარჩენის გადახდევინების სა-
ქმის მთვარმარეობის შესახებ.

3. დაევალოს კომისიას შეამწმოს ხოლმე პერიოდულად როგორც გადა-
სახადებისა და ნარჩენის აკრეფის საქმე, ისე საფინანსო განყოფილების მიერ
გადასახადებისა და ხარჩენის მოხსნისა, ჩამოწერისა და ვაღის განაწილების სა-
ქმე, რათა გამოყენებულ იქმეს, თუ რამდენად დროულად და წარმატებით სწარ-
მოებს გადასახადებისა და ნარჩენის აკრეფა და რამდენად ქანონიერად ანიჭებს
საფინანსო განყოფილება შელაგათებს გადამხდელებს. შემოწების შედეგებისადა-
მიხელით კომისია მოვალეა მიღლოს დამოუკიდებლად სასწრაფო და საქმისადამ-
შევეტი ლონისძიებანი, რაც გათვალისწინებულია სათანადო კონფიდულებებში.

შენიშვნა. შელაგათების მინიჭების საკითხების გადაშევის არ იღებს.

4. წ ნადაობა მიუკეს იუსტიციისა და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისა-
რიატებს ვალებულყოფნით აღმოღმდებრივი სააღმინისტროციო და სასამართლო ორ-
განობრი - აუქტორიზინ საფინანსო განყოფილებებს ყოველგვარი დახმარება გა-
დასახადებისა და ნარჩენის აკრეფის საქმეში და დაუყონებოვ მიღლონ ლონის-
ძიებანი იმ პართა წინააღმდეგ, ვინც გადასახდა და ნარჩენს ბოროტის განზა-
ხვით არ გადაიხდის, და პასუხისმგებაში მის კუნ ისინი სისხლის სამართლის წესით.

5. ქომისიერების მოქმედების ვადა განისაზღვროს ა/ჭ. ოქტომბრის 1-დე რა ხნის განმავრლება შიაც კომისიერი მოვალენი არან მიიღონ საქმის გადამწყვეტი ღონისძიებანი სახელმწიფო პირლაპირი გადასახალების გადახდევინებისა და იმ ნარჩენის ლიკვიდაციისათვის, რაც გადამხდელებზე ირიცხება.

6. დაევალოს კომისიერებს ყოველთვიურად, არა უგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 5 რიცხვისა, წარუდგინონ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს ან გარიში თავიანთი მოქმედების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლივილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელივილი.

1929 წლ. ივლისის 2.

ტურლისი—საახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 176-№-ში 1929 წ. აგვისტოს 3-ს.

182. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს . ძ . ს .

1929 წელს პურეულის დამზადებისათვის რწმუნებულთა დანიშვნის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს სს რესპუბლიკაში 1929 წელს პურეულის დამზადებისათვის მთავრი იბის რწმუნებულად დაინიშნოს ამბ. გერმან ანდრიას ქ მგალობლივიშვილი.

2. კახეთისა, ტყილისისა, გორისა, ახალციხისა და ახალქალაქის პურეულის დამზადებისათვის რწმუნებულებად დანიშნულ იქნენ სამახრა აღმას-რულებელი კომიტეტების თვეგადომარენო.

3. წინადადება მიეცეს შეკალინიშნული მაზრების აღმასრულებელ კომიტეტებს დანიშნონ მაზრების შედგენილობაში შემავალ რაიონებსა და თემებში რწმუნებულების პურეულის დამზადებისათვის.

4. მიეწოს ა. ქადაგის ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან მყაფს, გამოსკეუ, ერთი კვირის ვადაზე, ინსტრუქცია პურეულის დამზადებისათვის მაზრებში და აღილებზე მომქმედ რწმუნებულთა მუშა იბის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახ. კომისართა საბჭ. თავმჯდომარე ფ. გახარაძე.

საქართველოს სახ. კომისართა საბჭ. საქმეთა მმართველის

თანამდებობის დროებით აღმასრ. ბ. ფალავა.

1928 წ. ივლისის 30.

ტურლისი-საახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“-ს 179 №-ში 1928 წ. აგვისტოს 7-ს.

შეცდომის გასრულება

კან. კრ. 1929 წ. № 14, გვ. 369, სტრ. 31

დაბეჭდილია:

„დ“ პუნქტი

უნდა იყოს:

„მე 16 მუხ. „დ“ პუნქტით“

საქართველოს სახომისაბჭოს საქმეთა მმართველობის სტამბა

მთავრობი № 1219

დაიბეჭდა 1.250.